

«Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος. Η “ανάσταση” της Ορθοδοξίας και η αγάπη του ποιμνίου» (ΒΙΝΤΕΟ)

/ [Ενορίες](#)

Με Όρθρο και Θεία Λειτουργία ξεκίνησαν και σήμερα οι λατρευτικές εκδηλώσεις της ημέρας. Ακολούθησε στις 12:00 το μεσημέρι Ιερά Παράκληση στον Όσιο Πατάπιο. Στις 4:00 το απόγευμα η κ. Βιολέτα-Μαρία Κολώνια έδειξε στις ενδιαφερόμενες κυρίες πως παρασκευάζεται το πρόσφορο. Στις 6:00μ.μ. έγινε ο Εσπερινός και στις 6:30 Ιερά Παράκληση στον Όσιο Παρθένιο τον εν Χίω.

Στις 7:00 μ.μ. ο Πανοσιολογιώτατος Ιερομόναχος π. Γεννάδιος Βατοπαιδινός, εκπρόσωπος εν Αθήναις της Ι.Μ.Μ. Βατοπαιδίου, ομίλησε με θέμα: «Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος. Η “ανάσταση” της Ορθοδοξίας και η αγάπη του ποιμνίου».

Την ομιλία προλόγησε ο Προϊστάμενος του Ναού, Πρωτ. Θεμιστοκλής Χριστοδούλου, ευχαριστώντας τους ακροατές για την παρουσία τους. Με τις ευλογίες του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ του Β΄, πρόσθεσε ο π. Θεμιστοκλής, ο οποίος επευλογεί αυτήν την ενοριακή δράση, και εν όψει των πανηγυρικών εκδηλώσεων προς τιμήν του Αγ. Ελευθερίου γίνονται πολλές ομιλίες και μάλιστα αφιερώματα. Εφέτος το αφιέρωμα γίνεται στον Αγ. Γρηγόριο τον Θεολόγο, έχοντας ξεκινήσει πριν από δύο χρόνια πρώτα με τον Άγιο Ιωάννη τον Χρυσόστομο, του οποίου είχαμε την ευλογία να φιλοξενήσουμε την Τιμία Κάρα, και πέρυσι με τον Μέγα Βασίλειο, του οποίου ευλογηθήκαμε να προσκυνήσουμε την δεξιά χείρα. Εφέτος για ένα δεκαήμερο τιμούμε την μορφή του Αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου. Στο εόρτιο πρόγραμμά μας δεν θα μπορούσαμε να μη συμπεριλάβουμε και έναν εκπρόσωπο του Αγίου Όρους και είναι απόψε κοντά μας με την έγκριση του Γέροντος Εφραίμ ο π. Γεννάδιος ο Βατοπαιδινός. Τελειώνοντας τον πρόλογό του ο π. Θεμιστοκλής μετέφερε στον π. Γεννάδιο τις ευλογίες του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ του Β΄, και παρακάλεσε τον π. Γεννάδιο να τις διαβιβάσει και στον Γέροντα Εφραίμ.

Παίρνοντας τον λόγο ο π. Γεννάδιος ευχαρίστησε τον π. Θεμιστοκλή για την πρόσκληση και την ευκαιρία να είναι πάλι στον Άγιο Ελευθέριο για να μιλήσει για τον Άγιο Γρηγόριο. Ευχαρίστησε και τον Μακαριώτατο για την άδεια και την ευλογία για τις εκδηλώσεις αυτές.

Εισερχόμενος στο θέμα του τόνισε ότι στο πρόσωπο του Αγ. Γρηγορίου βλέπει κανείς τον αυθεντικό ποιμένα της Εκκλησίας που αγωνίστηκε για την διασφάλιση του ορθοδόξου δόγματος σε σημείο που για την ενότητα της Εκκλησίας παραιτήθηκε από τον πατριαρχικό θρόνο της Κων/πόλεως, πράγμα που δείχνει το μεγαλείο του ανδρός αλλά και την αγάπη του κόσμου που κατέβηκε στο λιμάνι για να εμποδίσει την αναχώρησή του.

Το πρότυπο του Αγ. Γρηγορίου, συνεχίζει ο π. Γεννάδιος, είναι διαχρονικό και δίνει απαντήσεις και σε σημερινούς προβληματισμούς, σε αιρέσεις και έριδες που πάντοτε υπήρχαν και υπάρχουν ακόμη μέσα στην Εκκλησία, αλλά δεν μας οδήγησαν στην απογοήτευση και στην αποθάρρυνση ούτε στην αμφισβήτηση της αλήθειας που εκφράζει η Εκκλησία μας.

Στην συνέχεια υπογραμμίζει την σημασία των αφιερωμάτων στους μεγάλους

πατέρες της Εκκλησίας, διότι δίνεται η ευκαιρία στους χριστιανούς να εντρυφούν στους βίους των αγίων της πίστεως, να μελετούν την διδασκαλία τους, να προστρέχουν να προσκυνήσουν τα ιερά λείψανά τους, να επικαλούνται τις πρεσβείες τους, να τιμούν την μνήμη τους, να σέβονται τα εικονίσματά τους και να μιμούνται την θεοφιλή βιοτή τους. Είναι σημαντικό να εκδηλώνουμε τιμή προς τους Πατέρες της Εκκλησίας μας, που με την ζωή τους το έργο τους, τους ποικίλους αγώνες τους για την ορθόδοξη πίστη αναδείχτηκαν άξιοι της ιεράς αποστολής τους. Σ' αυτούς τους Πατέρες ανήκει και ο Αγ. Γρηγόριος, τον οποίο η Εκκλησία ονόμασε Θεολόγο για να δείξει την σημασία της συμβολής του στην εποχή του. Ειδικότερα ο τίτλος του Θεολόγου στον Άγιο Γρηγόριο οφείλεται στους πέντε θεολογικούς λόγους του, στους οποίους ομιλεί για την θεότητα του Υιού και του Αγίου Πνεύματος, και συνετέλεσαν στο να κατατροπωθούν οι αιρετικοί.

Είναι χαρακτηριστικό των μεγάλων Πατέρων ότι τις περισσότερες φορές εκλέχτηκαν διά της βίας, ενώ οι ίδιοι δεν ήθελαν τα αξιώματα, αλλά η Εκκλησία είδε στο πρόσωπό τους τους ανθρώπους που θα μπορούσαν να φέρουν εις πέρας το βαρύ έργο της διαποίμανσης τοπικών Εκκλησιών. Τις μεγάλες θέσεις ανέλαβαν ως στρατιώτες της Εκκλησίας. Γι' αυτό και ο Άγιος Γρηγόριος, όταν το έκρινε σκόπιμο, δεν δίστασε να παραιτηθεί για την ενότητα της Εκκλησίας.

Ο Άγιος Γρηγόριος ανήκει στους Καππαδόκες Πατέρες, οι οποίοι έβαλαν την σφραγίδα τους στην ανάπτυξη της θεολογίας τον 4ο αι. Είναι θεμελιωτές του ορθοδόξου δόγματος και της αποκρυστάλλωσης της αυθεντικής διδασκαλίας της Εκκλησίας. Έθεσαν τα θεμέλια και την βάση της πίστεώς μας. Γι' α'θυτό είναι πλάνη και αισχρή κατηγορία ο ισχυρισμός ότι οι Πατέρες έφτιαξαν την χριστιανική πίστη και την διδασκαλία ενώ ο Χριστός και οι Απόστολοι είπαν άλλα ενώ οι Πατέρες άλλα ερμήνευσαν. Με αυτόν τον τρόπο θέλουν να αποκαθηλώσουν την Εκκλησία ως ερμηνευτή του ευαγγελικού λόγου. Το Ευαγγέλιο όμως ερμηνεύεται μόνο μέσα στην Εκκλησία από τους Πατέρες της Εκκλησίας. Διότι οι Πατέρες ήταν θεοφόροι, όχι μόνο γιατί εμελέτησαν, όχι μόνο γιατί είχαν γνώσεις κλασικές, φιλολογικές η άλλες αλλά κυρίως γιατί είχαν βίωμα και εμπειρία. Βιώνοντας την παρουσία του Θεού στην ζωή τους απέκτησαν και τα μέσα να τα διδάξουν και να διαφυλάξουν το ποίμνιό τους από τις αιρέσεις. Και σήμερα υπάρχουν στην Εκκλησία θεολόγοι, ίσως και κληρικοί, που προσπαθούν να αλλοιώνουν το ευαγγελικό κήρυγμα για να είναι αρεστοί στον κόσμο.

Ο Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος έθεσε τις αμετακίνητες βάσεις της θεολογίας και εκκλησιολογίας μέχρι σήμερα και ανέστησε την ορθοδοξία στην εποχή του. Επεξηγώντας την φράση «ανάσταση της Εκκλησίας» δηλώνει ότι θέλει να δείξει πως μερικές φορές φαίνεται παροδικά, στην εποχή των αιρέσεων, σαν να χάνεται

η ορθόδοξη πίστη. Δεν εννοεί ότι πέθανε η Εκκλησία και την ανέστησε ο Άγιος Γρηγόριος αλλά εκεί που φαίνεται ότι όλα χάνονται, έρχονται οι άνθρωποι του Θεού, σκορπούν το σκοτάδι και φέρνουν το φως. Η Εκκλησία, τόνισε, δεν χάνεται, γιατί είναι του Χριστού, είναι ο Χριστός παρατεινόμενος εις τους αιώνες.

Την εποχή που εμφανίζεται ο Άγιος Γρηγόριος στην Εκκλησία επικρατεί βαθιά σύγχυση και ταραχή. Ο αρειανισμός έχει δώσει μεγάλο πλήγμα στον πυρήνα της πίστεως, καθώς αμφισβητούσε την ομοουσιότητα του Υιού με τον Πατέρα. Η Β΄ Οικουμενική Σύνοδος, στην οποία έλαβε μέρος ο Άγιος, έμελλε να αποκαταστήσει την αλήθεια που είχε ορίσει η Α΄ Σύνοδος της Νικαίας, αλλά οι αντιτριαδικοί και οι πνευματομάχοι προσπαθούσαν να ανατρέψουν. Η Κων/πολη ήταν σχεδόν ανύπαρκτη ορθοδόξως, όλες οι εκκλησίες είχαν παραδοθεί στους Αρειανούς. Οι ορθόδοξοι χριστιανοί λάτρευαν τον Θεό στην παρανομία με φόβο και στερήσεις.

Τότε ο Άγιος αποδεχόμενος την πρόσκληση άφησε την ησυχία και έφτασε στην Κων/πολη για να αναστήσει την Ορθοδοξία. Σ' ένα ταπεινό σπιτάκι φτιάχνει μια μικρή εκκλησία, που την ονόμασε Αναστασία, στην οποία αναστήθηκε η ορθοδοξία της Κων/πόλεως. Όταν αποχώρησε είχε επαναφέρει όλη την πόλη στην Ορθοδοξία. Πολέμησε την αίρεση όχι με όπλα, αλλά με την αγάπη του. Ο λόγος του, η προσευχή του, η αγιωσύνη του προσώπου του έγιναν η φωνή της αλήθειας μέσα στο σκοτάδι.

Η θεολογία του Αγίου Γρηγορίου αποτελεί κορυφή της πατερικής παραδόσεως. Ήταν ο πρώτος που απέδωσε το όνομα θεολόγος, διότι έζησε ο,τι δίδαξε, εθεολόγησε εκ πείρας Θεού. Στους πέντε θεολογικούς λόγους του διατυπώνει όλη την διδασκαλία της Τριαδολογίας της Εκκλησίας. Με την διδασκαλία του περί της Αγίας Τριάδος έθεσε το τέλος στην σύγχυση πνευματομάχων και αρειανών επαναφέροντας την θεολογική ακρίβεια στην Εκκλησία.

Όμως πάνω από τον εαυτό του έθεσε την ειρήνη της Εκκλησίας. Στη μεγάλη δοκιμασία της σύγκρουσης στην Β΄ Οικουμενική Σύνοδο προτίμησε να παραιτηθεί και από την προεδρία της Συνόδου και από τον πατριαρχικό θρόνο της Κων/πόλεως προκειμένου να διατηρηθεί η ειρήνη και να επιλυθούν τα προβλήματα. Προτίμησε να θυσιάσει τον εαυτό του υπέρ της ενότητας της Εκκλησίας. Η στάση αυτή και το ήθος του Αγίου Γρηγορίου γίνεται και για εμάς πρότυπο στην αντιμετώπιση των καθημερινών προβλημάτων.

Από τον Άγιο Γρηγόριο ο κόσμος έμαθε ότι η Ορθοδοξία δεν είναι ιδεολογία, αλλά εμπειρία Θεού, ότι η αλήθεια δεν επιβάλλεται με κραυγές, αλλά με άγια ζωή, ότι θεολόγος δεν είναι ο πολυμαθής, αλλά ο καθαρός στην καρδιά. Δεν αρκούν τα πτυχία, αν δεν έχεις μετοχή στο μυστήριο της θείας Ευχαριστίας. Η θεολογία του

Αγίου Γρηγορίου επηρέασε βαθιά την πατερική παράδοση. Ο λόγος του ήταν ως «πυρ εκ Θεού κατερχόμενον». Πυρ που φωτίζει αλλά και καθαρίζει.

Η τελευταία του φροντίδα φεύγοντας από την Κων/πολη ήταν να πείσει φίλους και λαό να δεχθούν ειρηνικά την απόφασή του, πράγμα που δεν ήταν τόσο εύκολο. Ο Άγιος εργάστηκε για τον κατευνασμό των πνευμάτων ώστε η αναχώρησή του να μην αφήσει πληγές και σχίσματα.

Με τον συντακτήριο λόγο του αποχαιρετά τους ναούς, τους ακροατές των λόγων του και τον ίδιο τον Αυτοκράτορα. Κάνει έναν απολογισμό της Ζετούς παραμονής του στην Κων/πολη και εκφράζει πικρία για όσους με ευκολία άλλαζαν ανάλογα με τις περιστάσεις. Προβαίνει σε χαιρετισμό προς όλους, στον ναό της Αναστασίας και στην Αγία Τριάδα. Μετά τους χαιρετισμούς αναχωρεί από την πόλη χωρίς να τον αντιληφθούν οι πολλοί. Οι συγκινήσεις των τελευταίων ημερών και η ασθένειά του τον έκαναν να αισθάνεται σωματικά εξαντλημένος αλλά πνευματικά ακμαίος. Οι αντίπαλοι τον «νίκησαν» μόνο με την θέλησή του. Ο λαός όμως στο πρόσωπο του Αγίου ο λαός βρήκε τον αυθεντικό ποιμένα, εκείνον που ομολόγησε την αλήθεια, εκήρυξε την πίστη, προστάτευσε την Εκκλησία και το ποίμνιο που του εμπιστεύτηκε ο Θεός και με όλη του την μέριμνα έδειξε πως ήταν ποιμένας και πατέρας. Κι αυτό το καταλαβαίνει το ποίμνιο και ακολουθεί τον ποιμένα. Οι ποιμένες μέσα στην Εκκλησία μας καθοδηγούν και μας οδηγούν στον προορισμό μας. Εκτός Εκκλησίας και χωρίς την καθοδήγηση του πνευματικού δεν υπάρχει σωτηρία. Η εμπειρία του Θεού βιώνεται μόνο μέσα στο σώμα της Εκκλησίας. Χωρίς την μετοχή μας στην μυστηριακή ζωή της Εκκλησίας, χωρίς την εξάρτηση και την σύνδεσή μας με το πετραχήλι του ιερέα, δεν υπάρχει αυτό το βίωμα. Και για να βιώσουμε ταήν εμπειρία του Θεού πρέπει να αποκτήσουμε αγαπητική σχέση με τους αδελφούς μας. Αυτό δίδαξε και ο Άγιος Γρηγόριος με την βιοτή του και με τον λόγο του. Με αγάπη προσπάθησε να επαναφέρει τους αιρετικούς στην Εκκλησία. Δεν άφησε οι έριδες να δημιουργήσουν μέσα του κακίες. Θυσιάστηκε για το καλό της Εκκλησίας. Τελικά, ο πιο δυνατός δεν είναι αυτός που επιτίθεται, αλλά αυτός που αγκαλιάζει τον επιτιθέμενο. Ο Άγιος Γρηγόριος έζησε σε μια εποχή σύγχυσης, όπως και η σημερινή. Η Ορθοδοξία χρειάζεται και σήμερα μία πνευματική ανάσταση, γιατί προσπαθούμε να αρέσουμε στον κόσμο και όχι στον Θεό. Πέφτουμε έτσι στη μεγαλύτερη αιρεση, στην αλλοίωση του ορθοδόξου φρονήματος

Τελειώνοντας την ομιλία του ευχήθηκε να μιμηθούμε την αγάπη του Αγίου και να υπερασπιζόμαστε την πίστη μας με έλεος, ταπείνωση και αγάπη.

Ακολούθησε το ενοριακό Αρχονταρίκι, όπου ο π. Γεννάδιος δέχθηκε ερωτήσεις από τους ακροατές και έδωσε απαντήσεις.

Τις εορταστικές εκδηλώσεις της ημέρας έκλεισε το Μικρό Απόδειπνο μετά Χαιρετισμών στην Υπεραγία Θεοτόκο και η μονολόγιστη ευχή.

